

MERA NEDİR?

Mera genellikle meyilli, engebeli ve taban suyu derinde olan kıraç arazilerdeki kısa boylu, seyrek bitki örtüleri olup, hayvan otlatılarak değerlendirilen yem alanlarıdır. Meralar taban suyu derinde olmak şartı ile düz alanlarda bulunabilir. Değişmez özelliği bitki örtülerinin otlatılarak değerlendirilmesidir.

Meralar çeşitli çevre ve kullanma faktörlerine bağlı olarak çoğunlukla özgün bitki örtülerini kaybederek daha düşük kalitede, daha az yem üretir duruma gelmişlerdir. Özgün bitki örtülerini yitiren meraların önceki verimli ve kaliteli üretim kapasitelerine yeniden ulaşabilmeleri için buraların ıslah edilmesi gerekir.

MERA ISLAHI –MERA AMENAJMANI NEDİR?

Mera Islahı; meraların verim ve kalitelerini yükseltmek ve otlayan hayvanların üretilen ottan daha çok ve daha kolay yararlanmalarını sağlamak maksadıyla mera üzerinde kurulan tesisler, yapılan düzenlemeler ve uygulamalar şeklinde tanımlanabilir.

Mera Amenajmanı ise otlatma alanlarından yararlanmayı, doğal kaynakların korunması koşuluyla, en fazla hayvansal ürün elde edebilecek şekilde planlanması ve yürütülmesidir.

Doğru bir mera kullanımında, mera ıslahı ve mera amenajmanının birlikte düşünülmesi gerekmektedir. Çünkü mera uygun bir şekilde otlatılmadığı sürece iyi sonuç alınabilecek hiçbir ıslah metodu yoktur. Bu durum mera ıslahında ilk koşulun otlatmanın düzenlenmesi olduğunu göstermektedir. Eğer otlatma düzenlenemiyorsa, o merada ıslaha başvurulmamalıdır. Çünkü mera ıslahı ile kazanılanlar, yanlış otlatma ile kısa sürede kaybedilmeye mahkumdur.

MERALARIN OTLATILMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

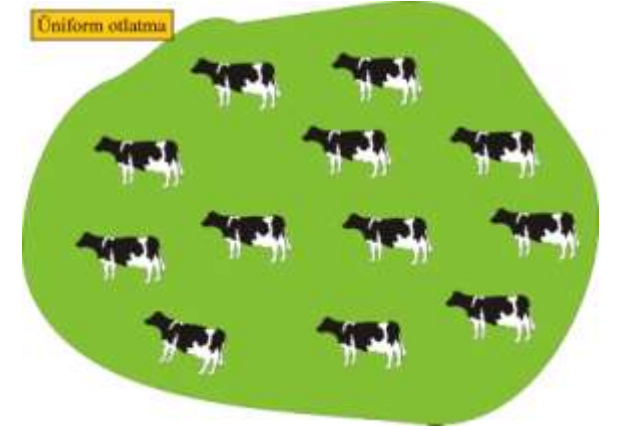
Meralardan en iyi şekilde yararlanmak için dikkat edilmesi gereken bazı noktalar vardır. Bunlar:

1-Meralar bitki örtüsünü en iyi değerlendirecek hayvanla otlatılmalıdır.

Sığırlar buğdaygilleri, koyunlar baklagilleri ve diğer geniş yapraklı otları, keçiler de çalı ve ağaçları en iyi şekilde değerlendirmektedirler. Bununla beraber sığırlar düz bir alanda, yüksek boylu ve sık bitki örtüsünde otlamayı severler. Keçiler ve koyunlar ise engebeli yerlerdeki kısa boylu seyrek bitki örtüsünü daha iyi değerlendirirler. Bununla birlikte birçok mera farklı bitkilerden oluştuğu için bu tür meraların karışık hayvan türleri ile otlatılması otlatma kapasitesinin artırılması açısından faydalı olacaktır.

2-Hayvanlar mera üzerinde düzenli dağıtılmalıdır.

Meraya yeni giren hayvanlar öncelikle lezzetli bitkileri otlarlar. Bu durum bitkilerin farklı oranlarda otlanmasına, dolayısıyla bitki örtüsünün istenmeyen yönde değişmesine neden olur. Bu şekilde otlanan bitkilerin genç sürgünleri tekrar otlanmakta, çoğu zaman o bitki türünün vejetasyondan kaybolmasına neden olmaktadır.

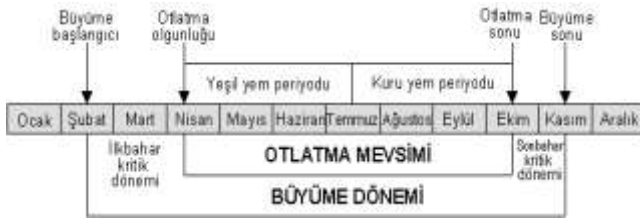
Otlatmanın düzensiz dağılımında meranın topoğrafik yapısı da etkili olmaktadır. Sığırlar taban yerlerde oluşan düz alanlarda otlamaktadır. Özellikle girip çıkması ve otlanması kolay yerler daha çok otlanmaktadır. Bu durum bazı bölgelerin aşırı otlanmasına, bazı bölgelerin hiç otlanmamasına, bazı bölgelerin de hiç otlanmamasına neden olmaktadır.

3-Meralar zamanında otlatılmalıdır.

Meraların bozulmasındaki en önemli nedenlerden birisi otlatmanın zamansız yapılmasıdır. Bölge meralarında otlatmaya erken başlanmakta ve hemen hemen kar yağışına kadar otlatmaya devam edilmektedir. Mera bitkilerinin

otlatma olgunluğuna eriştiği tarih ile otlatmanın sona ermesi gereken tarih arasında kalan zamana otlatma mevsimi denir. Her meranın bir otlatma mevsimi vardır. Ancak b3lgemizde bu d3nem uzatılmakta, hatta iki katına çıkarılmaktadır. Bu nedenle 3ncelikle bu d3nem kısaltılmalıdır. Geri kalan d3nemdeki yem ihtiyaı için yem bitkileri yetiştiriciliğinin artırılması gerekmektedir.

Mera bitkileri yıllık hayat devrelerinin her d3neminde otlatmaya aynı derecede duyarlı ve dayanıklı değillerdir. Bitki b3y3me ve gelişmesi olgunlaşmaya doğru yaklaştıca otlatmanın bitkiler 3zerindeki zararları da azalır. Mera bitkilerinin otlatmaya karşı çok duyarlı oldukları ve bu nedenle otlatılmamaları gereken d3nemlere “Kritik D3nemler” denmektedir. Çok yıllık bir mera bitkisinin yıllık hayat devresi içerisinde başlıca 3 kritik d3nem bulunmaktadır.

-İlkbahar Kritik D3nemi: En 3nemli d3nemdir. Bu d3nemi atlatmadan yapılan otlatmanın iki sakıncası vardır. Birincisi bu devrede bitkilerin fotosentez yapacak aksamalarının az olması ve bunları hayvanların otlamasıdır. İkincisi ise bu d3nemde toprağın ıslak olması nedeniyle hayvanların çiğnemesi sonucu toprağın aşırı derecede sıkışmasıdır.

-Yaz Kritik D3nemi: Bu d3nem Tohumla çoğalan bitkilerin bulunduğu, doğal tohumlamamanın

s3z konusu olduğu meralarda 3nemlidir. Hayvanlar bitkilerin dallarını ve tohumlarını yedikleri için tohumlama sağlanamaz ve bitkiler zayıf d3şerek daha az tohum oluştururlar.

-Sonbahar Kritik D3nemi: Bu d3nem bitkilerin kışa dayanıklılığı ve ilkbaharda tekrar s3rmesi açısından 3nemlidir. İki durum da bitkilerin kışa girmeden 3nce depoladıkları besin maddelerine bağlıdır. Bu nedenle yaklaşık olarak ilk donlardan 3-4 hafta 3nce otlatmaya son verilerek bitkilere besin maddesi biriktirmek için yeterli zaman verilmelidir. Sonbaharda ne kadar erken bir tarihte otlatmaya son verilirse, gelecek yıl o kadar erken bir tarihte otlatmaya başlanabileceği unutulmamalıdır.

4-Meralar Taşıyabilecekleri Kadar Hayvanla Otlatılmalıdır.

3lkemizde yem bitkileri 3retiminin d3ř3k olması nedeniyle, meralar kapasitelerinin çok 3zerinde hayvan sayısı ile otlatılmaktadır. Belirli bir mera alanında belirli otlatma d3neminde uzun yıllar bitki 3rt3s3, toprak ve diğer doğal kaynaklara zarar vermeden otlatılabilecek en fazla hayvan sayısı otlatma kapasitesi olarak tanımlanır. Bir mera otlatma kapasitesinin g3sterdiği sayıda hayvanla otlatıldığı, başka bir deyişle meranın 3rettiği yem miktarı ile onun 3zerinde otlayan hayvan sayısı arasında elverişli bir denge kurulduğu zaman meranın doğru şekilde otlatılması probleminin b3y3k ve 3nemli bir b3l3m3 3z3mlenmiş olur.

Adres : Erzurum Tarım İl M3d3rl3đ3 ERZURUM
Santral : 0 442 235 22 71-72
Fax : 0 442 235 10 54
Web : www.erzuurm-tarim.gov.tr

T.C. TARIM VE K3YİŐLERİ BAKANLIğI ERZURUM İL M3D3RL3Đ3

MERALARIN OTLATILMASINDA DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

**ÇİFTÇİ EğİTİMİ VE YAYIM ŐUBE
M3D3RL3Đ3NCE HAZIRLANMIŐTIR**

ERZURUM-2008